

ul.
21-500 Biała Podlaska

adres e-mail:

Urząd Miasta Biała Podlaska
sekretariat
55145/22/DG
Wpłynęło dn. 08-12-2022
Przyjęto przez:
Zuzanna Pawluczuk

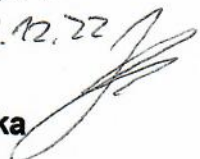

013002EJAX

Biała Podlaska, dnia 7 grudnia 2022 r.

Ref. Wsp. Prabs-
Gol. Rezydent.
08.12.22

Rada Miasta Biała Podlaska

PETYCJA

w sprawie zmiany uchwały Rady Miasta Biała Podlaska nr XV/29/20 z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie wymagań jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego (...) **poprzez uregulowanie w uchwale obowiązku przeprowadzenia corocznej ewaluacji Budżetu Obywatelskiego Białej Podlaskiej.**

Działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 870) wnoszę w interesie publicznym petycję o zmianę uchwały Rady Miasta Biała Podlaska nr XV/29/20 z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie wymagań jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami w sprawie budżetu obywatelskiego poprzez dodanie rozdziału o treści:

„Rozdział 6. Ewaluacja budżetu obywatelskiego

§ 14.

Wprowadza się coroczną ewaluację polegającą na ocenie poszczególnych etapów Budżetu Obywatelskiego Białej Podlaskiej w szczególności analizie zakończonej edycji budżetu obywatelskiego z wykorzystaniem badań ankietowych mieszkańców.”

Dodanie proponowanego przepisu prawnego będzie skutkowało zmianą kolejności obecnego rozdziału 6 (Przepisy końcowe).

UZASADNIENIE

W Białej Podlaskiej nie były prowadzone analizy (badania ewaluacyjne) BO 2020 oraz BO 2021. Ponadto nie prowadzono badań ankietowych w tym zakresie oraz nie dokonano innych ustaleń w tym pod kątem powodu braku udziału większości mieszkańców w głosowaniu oraz grup mieszkańców, którzy nie wzięli w nim udziału.

Stan ten może budzić wątpliwości. **Ewaluacja BO pozwala bowiem na ustalenie poziomu wiedzy mieszkańców w ramach poszczególnych grup wiekowych oraz powodów rezygnacji przez nich z udziału w głosowaniu np. brak wiedzy, brak zainteresowania, brak akceptacji zasad BO i sposobu głosowania, niewystarczająca promocja BO.** Pozyskanie takiej wiedzy umożliwi władzom miasta podjęcie działań mających na celu poprawę instytucji BO, a w konsekwencji może zapewnić większe zaangażowanie społeczności lokalnej.

Przykładem właściwego podejścia władz miasta w proces ewaluacji BO jest „Raport ewaluacyjny: ewaluacja SBO 2021 i konsultacji społecznych w 2020 roku w gminie miasto Szczecin”. W dokumencie tym dokonano analizy budżetu obywatelskiego w Szczecinie z perspektywy autorów projektów (m.in. motywacja do złożenia projektu, źródła wiedzy, praca z wnioskiem, wady i zalety BO w opinii wnioskodawców, propozycje usprawnień, współpraca z urzędem miasta) oraz z perspektywy głosujących na te projekty (m.in. opinie mieszkańców miasta, źródła wiedzy o BO, motywacje do uczestnictwa, przebieg głosowania w opinii głosujących, ocena głosowania, propozycje zmian). W końcowej części raportu zamieszczono rekomendacje. Dokument ten stanowi przykład profesjonalnego podejścia władz miasta do budżetu obywatelskiego. Zbliżony raport opracowano również w Poznaniu.

W dniu 21 lipca 2022 r. do Prezydenta Miasta została złożona petycja w sprawie przeprowadzenia ewaluacji Budżetu Obywatelskiego Białej Podlaskiej 2023. W odpowiedzi z dnia 31 sierpnia 2022 r. Prezydent Miasta **podzielił pogląd, iż badania ewaluacyjne to bardzo wartościowa wiedza, która może mieć zdecydowanie pozytywny wpływ na sposób realizacji budżetu obywatelskiego w przyszłych latach,** jednakże ze względu na brak środków finansowych takie badanie nie może zostać przeprowadzone w odniesieniu do BO 2023 r.

W ocenie Prezydenta Miasta brak możliwości przeprowadzenia badań ewaluacyjnych BO wynika z faktu, iż „uchwałą Rady Miasta radni naszego miasta zmienili w uchwale budżetowej plan wydatków na promocję w 2022 roku i w dziale 750 rozdziale 75075 § 4300 zmniejszyli kwotę, z której byłaby możliwa promocja Budżetu Obywatelskiego Białej Podlaskiej w 2022 r.” (pismo Prezydenta Miasta z dnia 3 sierpnia 2022 r.).

W dniu 25 października 2022 r. autor skierował do Rady Miasta petycję w sprawie zwiększenia w budżecie miasta środków na promocję Budżetu Obywatelskiego Białej Podlaskiej, które mogłyby być przeznaczone m.in. na przeprowadzenie ewaluacji BO. W dniu 7 grudnia 2022 r. Rada Miasta uznała tę petycję za niezasadną ponieważ klasyfikacja budżetowa nie przewiduje wydzielonej części w rozdziale 75075 uchwały budżetowej na promocję BO, zaś rozdział ten dotyczy promocji całej jednostki samorządu terytorialnego i w tym rozdziale znajduje się cała kwota na działania związane z promocją gminy.

Na tym tle należy odróżnić dwa aspekty tej problematyki tj. aspekt ekonomiczny (o którym mowa w petycjach z dnia 21 lipca 2022 r. oraz z dnia 25 października 2022 r.) a także aspekt prawno – organizacyjny będący przedmiotem niniejszej petycji.

Należy bowiem odnotować, iż stanowisko Prezydenta Miasta o braku środków z promocji miasta na ewaluację BO nie oznacza, że nie jest możliwa zmiana uchwały Rady Miasta regulującej tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami w sprawie budżetu obywatelskiego poprzez ujęcie w tym akcie prawnym obowiązku przeprowadzenia ewaluacji BO.

Ewaluacja nie musi bowiem łączyć się ze zleceniem wyspecjalizowanej jednostce badawczej dokonania analizy BO Białej Podlaskiej ale w pierwszej kolejności może i powinna zostać przeprowadzona w ramach obecnych możliwości Urzędu Miasta Biała Podlaska w szczególności poprzez dokonanie badania wśród mieszkańców np. z wykorzystaniem ankiety internetowej.

Taka analiza jest prowadzona w wielu miastach i nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych. Dzięki niemu władze miasta uzyskują odpowiedź na takie pytania jak m.in.

- dlaczego większość mieszkańców nie bierze udziału w BO?
- skąd mieszkańcy czerpią wiedzę o BO?
- czy mieszkańcy brali udział w ostatniej edycji BO, a jeżeli nie to z jakiego powodu?
- która grupa wiekowa mieszkańców najchętniej bierze udział w głosowaniu?
- czy wymogi formalne zgłaszania projektów są zbyt rygorystyczne i powinny zostać zmienione, a jeżeli tak to w jaki sposób?
- czy okres trwania głosowania jest wystarczający?
- czy sposób promocji BO jest właściwy?

Pozyskanie takiej wiedzy pozwala na wyciągnięcie wniosków z danej edycji BO i rozwój tej formy partycypacji społecznej.

Brak ewaluacji BO w ostatnich latach nie był spowodowany brakiem środków na promocję BO, ale brakiem takiego obowiązku w uchwale Rady Miasta.

Z tych względów dążenie do rozwoju BO wymaga wprowadzenia stosownego przepisu prawnego, tym bardziej, iż również w ocenie Prezydenta Miasta (odpowiedź na petycję z dnia 21 lipca 2022 r.) „jest to bardzo wartościowa wiedza, która może mieć zdecydowanie pozytywny wpływ na sposób realizacji Budżetu Obywatelskiego w przyszłych latach”.

O ewaluacji BO stanowią również uchwały rad miast w innych miastach m.in. Zielonej Górze, Bełchatowie, Gorzowie Wlkp, Siedlcach, Zabrze, Olsztynie, Gdyni, Kutnie, Koszalinie (przykłady poniżej).

„Rozdział 7 Ewaluacja budżetu obywatelskiego

§ 28. Wprowadza się coroczną ewaluację budżetu obywatelskiego polegającą na rozszerzonej analizie i społecznej ocenie jego zasad, przebiegu, realizacji oraz wdrażanych zmian”.

(BO Zielona Góra).

„Ewaluacja procedury realizacji Budżetu Obywatelskiego Bełchatowa

*§ 18. 1. Procedura realizacji Budżetu Obywatelskiego Bełchatowa **podlega ewaluacji**, której wyniki mogą zostać wykorzystane do wprowadzenia zmian mających na celu doskonalenie tej procedury”*

(BO Bełchatów).

„Rozdział 6. Promocja, informacja, edukacja i ewaluacja

*§ 15. 1. Proces realizacji procedury budżetu obywatelskiego podlega monitoringowi i **corocznej ewaluacji** za pomocą ankiety przygotowanej z udziałem strony społecznej.*

Wyniki ewaluacji mogą być wykorzystane do wprowadzenia zmian mających na celu poprawę jakości procesu wdrożenia i realizacji budżetu obywatelskiego w kolejnych latach.”

(BO Gorzów Wlkp.).

„Rozdział 8 Ewaluacja i monitoring.

*§ 8 1. Proces realizacji Budżetu Obywatelskiego podlega monitorowaniu i **ewaluacji.**”*

(BO Siedlce)

*„§ 15 ust. 1. Po ogłoszeniu projektów do realizacji **przeprowadza się ewaluację** procesu konsultacji z mieszkańcami w formie budżetu obywatelskiego.”*

(BO Zabrze).

§ 24. Proces przeprowadzania Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego podlega ewaluacji.”

(BO Olsztyn).

„§ 42. Proces przeprowadzania Budżetu Obywatelskiego podlega monitoringowi i ewaluacji.”

(BO Gdynia).

„Rozdział 9. Ewaluacja

§ 17. 1. Proces realizacji Kutnowskiego Budżetu Obywatelskiego podlega monitorowaniu i corocznej ewaluacji. Wyniki ewaluacji mogą być wykorzystane do wprowadzania zmian mających na względzie udoskonalenie procesu realizacji Kutnowskiego Budżetu Obywatelskiego i są publikowane na stronie Kutnowskiego Budżetu Obywatelskiego”

(BO Kutno).

ROZDZIAŁ VII MONITORING, EWALUACJA I SPRAWOZDANIE § 14 1. Proces realizacji Budżetu podlega bieżącemu monitoringowi oraz corocznej ewaluacji. 7. **Ewaluacja Budżetu**, dokonywana po rozstrzygnięciu głosowania, obejmuje wszystkie etapy jego realizacji i może być prowadzona m. in. poprzez badania ankietowe mieszkańców, spotkania fokusowe, otwarte spotkania dla mieszkańców połączone ze zbieraniem opinii, analizy statystyk dotyczących zgłoszonych projektów i osób uczestniczących w głosowaniu. 8. **Wyniki ewaluacji** są wykorzystywane do wprowadzania zmian mających na celu udoskonalenie procesu wdrażania Budżetu w kolejnych latach”.

(BO Koszalin).

Proszę o poinformowanie autora o podjętych czynnościach poprzez przekazanie odpowiedzi wyłącznie drogą e-mailową.

Do wiadomości:

- Prezydent Miasta Biała Podlaska